

I centrala Kanton möter man både
det nya och det gamla Kina.
Ovan till vänster The Garden
Hotel.

Kanton kommer närmare

Tea-time in Kanton, en trevlig ceremoni med välgörande inverkan.

I århundraden var Kanton eller Guangzhou som är det kinesiska namnet, den enda kinesiska stad som var öppen för sjöfarande européer. Hit kom de olika ostindiska kompaniernas fartyg. Det första svenska anlande 1733, det sista 1813. Men nästa år stävar ostindiefararen "Götheborg" på nytt in i Tigermunnen och uppför Pärlfloden.

Av Jan Larsson

Kanton är en gammal stad. När de första portugisiska sjöfararna kom hit på 1500-talet var staden redan 1700 år gammal. Minnesmärkena från de olika kejsardynastierna är många. Liksom från den tid, efter opiumkriget, när engelsmännen med våld öppnade staden för handel, bland annat med opium, samt för kristen mission. Kanton har också spelat en framträdande roll i Kinas moderna historia, det var härifrån Chiang

– direktflyg från Helsingfors

Kai-shek försökte styra jätteriket före revolutionen i slutet av 40-talet.

Världens tillverkningsverkstad

På 80-talet kom den ekonomiska revolutionen, som inneburit att Kina efter 40 år av kommunism nu haft 20 år av "kapitalism". Den revolutionen startade här Guangdong-provinsen, där Kanton är huvudstaden, med tre av de första ekonomiska frizonerna av vilka Shenzhen, mellan Kanton och Hongkong är den mest kända. Idag har dessa frizoner utvecklats till ett stort ekonomiskt reformområde i Pärlflodsdeltat med Kanton som centrum. The Pearl River Delta Open Economic Zone, som den heter, har gjort Kanton till Kinas tredje mest betydelsefulla stad ekonomiskt, efter Peking och Shanghai. "Den snabbast växande staden, i den snabbast växande regionen, i det ekonomisk snabbast växande landet i världen," är en beskrivning av dagens Kanton. Över 1000 utländska företag har etablerat sig här i zonen som också kallas "världens tillverkningsverkstad". Ett 40-tal av dem är svenska.

Mobiltelefoner är en av produkterna som också gjort Kina till världens största

mobiltelefonmarknad. Det finns 400 miljoner användare och de blir 5 miljoner fler för varje månad.

Cyklister allt sällsyntare

Med 10 miljoner invånare är Kanton också en av Kinas allra största städer. På bara ett decennium har befolkningen nära nog fördubblats. Det präglar förstås stadsbilden. Om Kanton redan sen tidigare var den, efter Shanghai, mest västerländska staden så har intrycket förstärkts. Man bygger på höjden. Kanton har idag en skyline, som sedd från Pärlfloden, är rena provkartan på modern arkitektur. Men så har också flera av världens främsta arkitekter bidragit till förnyelsen.

Det är heller inte längre cyklisterna som behärskar gatorna, utan bilar av alla de sorter, inte bara av japanska märken tillverkade i Kina, även Volkswagen, Audi, BMW och Mercedes har sedan länge fabriker här.

Staden genomkorsas av motortrafikleder, inte sällan i två plan. Det hjälper dock föga, Kanton har samma trafikproblem som alla andra storstäder och ändå ligger privatbilismen fortfarande i sin linda.

Tack och lov finns det dock pärlor

i betongdjungeln – parkerna, stadens turistfolk påpekar gärna att de är gratis! Dock inte alla, vill man se parken med alla fantastiska bonsaiträd får man betala, en blygsam summa dock. Samma sak gäller för besöket på konsthantverksmuseet där provinsens alla folkliga färdigheter inom keramik, broderier, möbler, origami och kanske framförallt sniderier i elfenben visas upp. Själva museibygnaden är också en sevärdhet.

"Take away zoo"

Det kantonesiska köket är känt världen över. Eller rättare sagt spritt över hela världen. Det var främst från Kanton som krögarna, kockarna och rätterna kom som erövrade västvärlden. Till sitt ursprung är dock det kantonesiska köket mindre kryddstarkt än de rätter du serveras på kinakrogarna här hemma.

På stadens och även Kinas mest berömda matmarknad, Qingping, ser man råvarorna och förstår att det ligger en viss sanning i att man, åtminstone i hemmen, äter allt på fyra ben – utom stolar och bord. Och allt som flyger – utom flygplan. Ett västerländskt öknamn på Qingping är "Take away zoo".

En ovanligt stor lutfisk – en haj fångad i Tigermunnen. Ovan.
Skaldjur på Kinas mest berömda matmarknad, Qingping. Ovan th.
Bonsaiträdgården är en av Kantons sevärdheter. Höger.

Asiens största mäss

- I Kanton finns 5000 restauranger, rehus och enklare serveringar typ hål i väggen.

Vill du inte ge dig ut på kulinariska äventyr så äter du gott överallt, speciellt om du håller dig till dim sum, de välsmakande smårätterna på det roterande bordet. Rätten som kallas draken och tigern och består av orm och katt kanske man skall undvika.

Hotellstandarden i miljonstaden är god. Det finns 100 stjärnbeströdda hotell varav fem 5-stjärniga. Och det byggs nya hela tiden. Det expanderande näringslivet är en anledning. Turismen en annan. Men framförallt behövs hotellkapaciteten eftersom Kanton är en stor mäss- och kongresstad. Kantonmässan, både vår och höst, samlar utställare och besökare inte bara från Kina, utan från 200 länder världen över. Därför har man också byggt Asiens största mäss- och kongressanläggning på ön Pazhou en bit utanför centrum.

Resmål för golfare

I Kanton finns dussinet 18-hålsbanor, ofta två på varje resort. Och en timmes bilväg bort ligger Mission Hills, ett av Asiens främsta golfresorts som bara den har 10 banor, designade av berömdheter som Els, Norman, Faldo, Nicholas, Ledbetter m fl. Och sedan ett drygt år finns också Annika Course, Annika

Finnair flyger till Kanton med MD11.

Sörenstams första banprojekt. Som tennisplaner är du heller inte bortkommen. På Mission Hills finns 51 banor!

Kanton eller Guangzhou?

Det råder en viss förvirring om vad storstaden vid Pärlfloden bör heta på svenska. Båda är förvisso rätt och betyder samma sak – Getstaden. Men Guangzhou är en transkribering på samma sätt som Beijing istället för Peking. Staden kommer säkert att bli mycket uppmärksam i svenska media när ostindiefararen "Göttheborg" anlöper nästa år och då blir det rätt historielöst och missvisande med Guangzhou.

Så kommer du till Kanton

Man kan flyga till Hongkong och sedan ta tåget. Efter knappt två timmar är man framme. Man kan också ta en snabbgående bärplansbåt uppför Pärlfloden vilket tar obetydligt längre tid och säkert är en vackrare tur. Sedan den 4 september flyger dock Finnair nonstop från Helsingfors till Kantons nya storflygplats Baiyun Airport, vilket betyder ca 3 timmar snabbare än konkurrenterna.

Den nya rutten gör det också möjligt att kombinera Kanton med Hongkong som Finnair flyger till sedan ett par år.

Från Baiyun når man också storstäderna i övriga Sydostasien, sedan några månader även Taiwans huvudstad Taipei. Dessutom är Kanton en bra startpunkt för inrikesflyget som idag fungerar mycket bättre än för 10 år sedan. □

